

Stanovisko Nejvyššího soudu ČSR ze dne 18.06.1986, sp. zn. Cpj 398/85, ECLI:CZ:NS:1986:CPJ.398.1985.1

Číslo: 3/1987

Právní věta: Usnesení o zahájení opatrovnického řízení podle ustanovení § 81 odst. 2 o. s. ř. i usnesení o ustanovení opatrovníka podle ustanovení § 192 odst. 2 o. s. ř. je soud povinen doručit také osobě, již je ustanovován opatrovník.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 18.06.1986

Spisová značka: Cpj 398/85

Číslo rozhodnutí: 3

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Doručování soudem, Opatrovník

Předpisy: 99/1963 Sb. § 81 odst. 2
§ 192 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Ministerstvo spravedlnosti České socialistické republiky zjistilo při prověřce účinnosti institutu tzv. veřejného opatrovníka nejednotný postup soudů v řízení podle ustanovení § 192 a násl. o. s. ř. při doručování usnesení o zahájení opatrovnického řízení podle ustanovení § 81 odst. 2 o. s. ř. a usnesení o ustanovení opatrovníka ve smyslu ustanovení § 192 odst. 2 o. s. ř. K nejednotnému postupu při doručování 1) těchto usnesení docházelo tehdy, když v předcházejícím řízení o způsobilosti k právním úkonům bylo podle ustanovení § 189 odst. 2 o. s. ř. upuštěno od doručení rozhodnutí o způsobilosti k právním úkonům, protože by doručení mohlo adresáta pro jeho duševní poruchu působit nepříznivě nebo protože adresát není s to význam rozhodnutí pochopit. Některé soudy se zřetelem k tomu pak nedoručovaly těmto osobám ani uvedená rozhodnutí. Proto byl Nejvyšší soud České socialistické republiky požádán o usměrnění této nejednotné praxe.

Jakmile rozhodnutí o zbavení nebo omezení způsobilosti občana k právním úkonům nabude právní moci, zahájí soud místně příslušný podle ustanovení § 88 písm. e) o. s. ř. (viz též ustanovení § 193 a § 177 o. s. ř.) usnesením podle ustanovení § 81 odst. 1, 2 o. s. ř. opatrovnické řízení (srov. bod IV. stanoviska uveřejněného pod č. 2/1984 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Podle ustanovení § 81 odst. 2 o. s. ř. se usnesení o zahájení opatrovnického řízení doručuje účastníkům tohoto řízení do vlastních rukou. Opatrovanec je (jak vyplývá z ustanovení § 94 odst. 1 o. s. ř.) účastníkem opatrovnického řízení. To znamená, že je mu třeba vždy doručit usnesení o zahájení opatrovnického řízení bez ohledu na to, v jakém rozsahu byla jeho způsobilost k právním úkonům omezena nebo zda

byl této způsobilosti zbaven.

Proti usnesení o ustanovení opatrovníka (§ 192 odst. 2 o. s. ř.) je přípustné odvolání. Uvedené usnesení je proto ve smyslu ustanovení § 168 odst. 2 o. s. ř. nutno doručit účastníkům, a tedy (jak plyne z ustanovení § 94 odst. 1 o. s. ř.) i opatrovanci. Přitom stejně jako při doručování usnesení o zahájení opatrovnického řízení není rozhodné, v jakém rozsahu byla dotčena způsobilost opatrovance k právním úkonům.

Ustanovení § 189 odst. 2 o. s. ř. umožňuje, aby soud v řízení o způsobilosti k právním úkonům (§ 186 a násl. o. s. ř.) za splnění podmínek obsažených v tomto ustanovení upustil od doručení rozhodnutí o způsobilosti k právním úkonům vyšetřovanému. Protože citované ustanovení je ustanovením výjimečným, nelze je vzhledem k této jeho povaze analogicky použít v jiném řízení než v řízení o způsobilosti k právním úkonům a tedy ani v opatrovnickém řízení ve smyslu ustanovení § 192 a násl. o. s. ř. Soud proto nemůže v opatrovnickém řízení (§ 192 a násl. o. s. ř.) upustit od doručení usnesení o zahájení tohoto řízení ani usnesení o ustanovení opatrovníka (§ 192 odst. 2 o. s. ř.) opatrovanci s poukazem na analogické použití ustanovení § 189 odst. 2 o. s. ř.

Okolnost, že usnesení o zahájení opatrovnického řízení a ustanovení opatrovníka jsou doručovány také opatrovanci, je třeba mít na zřeteli při formulování odůvodnění těchto usnesení. Jde především o to, aby obsah odůvodnění nemohlo na opatrovance vzhledem k jeho duševní poruše působit nepříznivě.

Poznámky pod čarou:

1) ve smyslu ustanovení § 43 až 50 o. s. ř.